

Sygn. akt II CSK 804/18

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z powództwa J. P.
przeciwko G. Spółce Akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 3 lipca 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 kwietnia 2018 r., sygn. akt I AGa (...),

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Powód J. P. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 18 kwietnia 2018 r.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. W uzasadnieniu tego wniosku skarżący wskazał, że w przedmiotowej sprawie wystąpiły istotne zagadnienie prawne,

- czy wobec jednoznacznego brzmienia przepisu art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej (w zw. z art. 15 ust. 3 tej

ustawy) postanowienia umowy ubezpieczeniowej (ogólnych warunków umów) odwołujące się do pojęć niedookreślonych mogą być interpretowane na podstawie innych przepisów prawa (spoza przepisów dotyczących ubezpieczeń) czy też winny być interpretowane zgodnie z wykładnią ubezpieczającego, ubezpieczonego, czy uposażonego,

- czy przy braku precyzji postanowień umowy ubezpieczenia - wykładnia przepisów umowy winna być oparta na interpretacji tej umowy dokonywanej przez ubezpieczającego (ubezpieczonego czy uposażonego) z pominięciem przepisu art. 65 § 1 k.c. (wobec tego, że zarówno przepis art. 65 § 1 k.c. jak i przepis art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej są przepisami rangi ustawowej,

- jaka powinna być interpretacja pojęcia „pory nocnej” w umowie ubezpieczeniowej,

- czy art. 827 § 1 k.c. umożliwia wyłączenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń w związku z regulacjami niedookreślonymi, zawartymi w umowie ubezpieczenia.

W związku z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba podnieść, iż w orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia 28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżący nie sprostął tym wymaganiom. Jak wskazano przedstawione zagadnienie prawne musi być przede wszystkim istotne do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy a jak wynika z uzasadnia Sądu Apelacyjnego decydujące znaczenie miało to, czy teren z którego skradziono samochód był dozorowany w porze nocnej albo też czy był to parking strzeżony a co do oceny tych okoliczności Sąd nie miał wątpliwości. Dopiero, gdy postanowienia umowy nie są precyzyjne i stwarzają wątpliwości co do ich istotnej treści przy ich wykładni powinno się uwzględniać reguły zawarte w art. 65 § 2 k.c. a w odniesieniu do umów ubezpieczenia wskazania zawarte w art. 15 ust. 5 ustawy o działalności ubezpieczeniowej. Poza tym, pytanie o interpretację pojęcia „pora nocna” w konkretnej umowie ubezpieczenia majątkowego, pomijając jej znaczenie dla rozstrzygnięcia, ma charakter pytania otwartego a odpowiedź na nie zależy od szczegółowych okoliczności faktycznych. Odpowiedź na ostatnie pytanie również zależy od stwierdzenia, czy wskazane w umowie warunki wyłączające odpowiedzialność ubezpieczyciela były niejasno, nieprecyzyjne określone.

W posumowaniu trzeba stwierdzić, że w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżących przesłanka opisane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Ponieważ pismo pozwanego z dnia 24 czerwca 2019 r. zostało wniesione po upływie terminu przewidzianego w art. 398⁷ § 1 k.p.c. i nie może być uznane za odpowiedź na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł jak w punkcie drugim postanowienia.